

Socialnämnden

Riktlinjer för färdtjänst och riksfärdtjänst

Upprättad enligt socialnämndens beslut 2024-03-26 § 78

Kontaktperson: Sofia Eriksson Arnqvist, chef enheten för färdtjänst och avgifter

Innehåll

1 Inledning	5
2 Färdtjänst	6
2.1 Rätt till färdtjänstillstånd	6
2.2 Villkor och föreskrifter för färdtjänst	6
2.3 Resor med annan betalare	7
2.3.1 Verksamhetsresor	7
2.4 Avsaknad av allmänna kommunikationer	7
3 Prövning av tillstånd	7
3.1 Ansökan	7
3.2 Utredning av tillstånd	7
3.2.1 Barn och unga	8
3.3 Sekretess	8
3.4 Ledsagare	8
3.5 Medresenär	9
3.5.1 Medföljande barn	9
3.6 Överklagande	9
3.7 Återkallelse av tillstånd	9
4 Tillståndets omfattning	9
4.1 Samordning av resor och geografiska begränsningar	10
4.1.1 Serviceresor	10
4.2 Giltighetstid	10
4.3 Färsätt	10
4.3.1 Liggande transport	11
4.3.2 Eldrivet förflyttningshjälpmedel	11
4.4 Färdtjänstens servicenivå	11
5 Arbetsresor	11
6 Omsorgsresor	12
7 Framkomlighet och föreskrifter	12

8 Övriga villkor	12
8.1 Bagage	12
8.2 Sällskapsdjur	12
8.3 Assistanshund	12
8.4 Trapphjälp	13
8.5 Uppehåll under resan	13
8.6 Bomkörning	13
9 Avgifter	13
9.1 Egenavgifter färdtjänst	13
9.2 Resegaranti	13
9.3 Egenavgifter arbetsresor	13
9.4 Egenavgifter omsorgsresor	14
9.4.1 Till och från daglig verksamhet	14
9.4.2 Till och från dagverksamhet	14
9.5 Avgiftsfria resor	14
10 Resa vid vistelse i annan kommun (RIAK)	14
11 Riksfärdtjänst	15
11.1 Rätt till riksfärdtjänsttillstånd	15
11.2 Resor med annan betalare	15
11.2.1 Verksamhetsresor	15
11.2.2 Avsaknad av allmänna kommunikationer	16
12 Prövning av tillstånd	16
12.1 Ansökan	16
12.2 Utredning av tillstånd	16
12.2.1 Barn och unga	16
12.3 Sekretess	16
12.4 Ledsagare	17
12.5 Medresenär	17
12.6 Överklagande	17
12.7 Återkallelse av tillstånd	17

13 Tillståndets omfattning	17
13.1 Samordning av resa.....	17
13.2 Färd sätt.....	17
13.2.1 Liggande transport	18
14 Framkomlighet och föreskrifter	18
15 Övriga villkor	18
15.1 Anpassning av restid.....	18
15.2 Bagage.....	18
15.3 Sällskapsdjur.....	18
15.4 Assistanshund.....	18
15.5 Trapphjälp.....	18
15.6 Uppehåll under resan.....	19
15.7 Bomresa	19
16 Kommunal färdtjänst till tågstation	19
17 Avgifter.....	19

1 Inledning

Riktlinjerna är ett komplement till Lag om färdtjänst (1997:736) och Lag om riksfärdtjänst (1997:735) som reglerar rätten till färdtjänst och riksfärdtjänst.

Kommunen får förena tillstånd med föreskrifter och villkor i skälig omfattning. Dessa riktlinjer anger generella föreskrifter och villkor för färdtjänstens utformning och servicenivå.

Riktlinjerna ska även fungera som ett stöd vid handläggning av ärenden som rör färdtjänst och riksfärdtjänst i syfte att främja rättssäkerhet och likabedömning.

Riktlinjerna kan inte inskränka något som regleras i lagstiftningen. Beslut om rätt till färdtjänst eller riksfärdtjänst fattas alltid efter individuell prövning och riktlinjerna utgör inte någon begränsning i detta.

Kollektivtrafiken förändras löpande vilket innebär en ökad samordning och integration mellan allmän och särskild kollektivtrafik. Detta kan komma att påverka färdtjänstens utformning och rätten att resa med färdtjänst.

Riktlinjerna är beslutade av socialnämnden, SN § 2020-12-17.

Samtliga egenavgifter kan komma att ändras av kommunfullmäktige, varmed dokumentet uppdateras.

2 Färdtjänst

Tillstånd till färdtjänst ska meddelas den som på grund av funktionshinder¹, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer. (Lag (1997:736) om färdtjänst).

Om ett funktionshinder föreligger beror på vilka följder funktionsnedsättningen medför i vardagslivet. I lagen anges inte vilka funktionshinder som avses. Av lagens formulering framgår dock att det ska finnas ett samband mellan funktionshindret, som uppstår av funktionsnedsättningen, och svårigheter att resa. Hög ålder är i sig inte ett tillräckligt skäl för att bevilja färdtjänstillstånd.

Den som kan, även med vissa svårigheter, resa med allmänna kommunikationsmedel, har inte rätt till färdtjänst.

2.1 Rätt till färdtjänstillstånd

Grundläggande kriterier för färdtjänstillstånd är:

- Sökanden ska vara folkbokförd i Skellefteå kommun.
- Sökanden har en funktionsnedsättning som gör att den sökande har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.
- Sökanden har en funktionsnedsättning som bedöms varaktigt i minst tre månader från ansökningstillfället.

2.2 Villkor och föreskrifter för färdtjänst

Kommunen har rätt att återkalla ett färdtjänstillstånd om innehavaren gör sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de villkor och föreskrifter som gäller för färdtjänst, se kap 3.7.

Utåtagerande/våldsamt uppträde i fordonet av färdtjänstresenär, hot mot medresenärer och chaufför samt skadegörelse av fordon och fordonsutrustning betraktas som allvarlig överträdelse av föreskrifter och villkor för färdtjänsten.

Bomresor, resor där färdtjänst beställs men resenären sedan inte kommer ut till fordonet och inte kan nås trots att hen eftersökts, betraktas som överträdelse av föreskrifter och villkor för färdtjänsten.

Att använda färdtjänsten till resor till och från läkarbesök eller annan sjukvårdande behandling; t ex sjukgymnastik, tandläkare eller terapibehandling, betraktas som överträdelse av föreskrifter och villkor för färdtjänsten. Du behöver inte vara beviljad färdtjänst för att åka sjukresa.

¹ Den begränsning som en funktionsnedsättning orsakar en person i relation till omgivningen benämns funktionshinder. En funktionsnedsättning är en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga enligt Socialstyrelsens termbank.

2.3 Resor med annan betalare

Tillståndet omfattar inte transporter som bekostas av det allmänna eller resor där organisation, företag eller annan betalningsansvarig finns.

- Sjukresor
- Resor till och från skola och särskola där rätt till skolskjuts föreligger
- Resor för personer i arbetslivsrelaterad rehabilitering
- Resor för personer folkbokförda i annan kommun
- Resor för asylsökande flyktingar
- Resor i samband med vistelse i kriminalvårdsanstalt
- Resor inom olika verksamheter
- Tjänsteresor

2.3.1 Verksamhetsresor

Färdtjänst är ämnad för enskilda personers privatresor. När en kommunal verksamhet anordnar en verksamhetsresa i form av en gruppresa medges inte färdtjänst. Verksamhetsresor bekostas av respektive verksamhet enligt principen att varje verksamhet ska stå för sina egna kostnader, eller av brukarna själva.

2.4 Avsaknad av allmänna kommunikationer

Avsaknad av, eller glest utbud av, allmänna kommunikationer är enligt lagens förarbeten ingen grund för att bevilja tillstånd till färdtjänst. Färdtjänstlagens inriktning är istället att genom att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig ska antalet färdtjänstresenärer minska.

Avsaknad av körkort utgör inte någon grund för färdtjänstillstånd.

3 Prövning av tillstånd

3.1 Ansökan

Ansökan om färdtjänst kan ske muntligt, skriftligt samt digitalt via kommunens e-tjänst. Om den enskilde inte själv kan ansöka kan ansökan göras av ett ombud. Med ombud menas en person som har rätt att helt eller delvis föra talan för någon, även i dennes frånvaro.

Om den sökande är under 18 år företräds denne av sina lagliga ställföreträdare.

Vid gemensam vårdnad ska vårdnadshavarna vara överens om åtgärder som gäller barnet, så även när det gäller att ansöka om färdtjänstillstånd.

3.2 Utredning av tillstånd

Utredning och beslut om individuella tillstånd till färdtjänst sker på delegation från ansvarig nämnd, socialnämnden, av färdtjänsthandläggare. Dokumentationsplikt föreligger enligt 27 § FL 2017:900.

Rätt till färdtjänsttillstånd utreds och prövas individuellt utifrån det funktionshinder respektive sökandes funktionsnedsättning orsakar. Färdtjänsttillståndet kan anpassas efter olika funktionshinder hos de sökande.

Ett intyg från medicinskt legitimerad profession kan komma att efterfrågas som en del i beslutsunderlaget. Intyget i sig berättigar inte till färdtjänsttillstånd. Det är den sökandes ansvar att inkomma med de handlingar som handläggaren efterfrågar.

3.2.1 Barn och unga

Barn och unga under 18 år prövas i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning.

Om barnets svårigheter i huvudsak beror på den för åldern typiska utvecklingsnivån och mognaden, faller barnets möjligheter att förflytta sig under föräldraansvaret.

Om barnets svårigheter i huvudsak beror på ett funktionshinder, föreligger inte något föräldraansvar beträffande barnets möjligheter att förflytta sig.

Barn som har färdtjänsttillstånd får inte resa utan vuxens sällskap till den dag barnet fyller 8 år. Det gäller för hela resan.

3.3 Sekretess

Uppgifter om enskilda beslut om färdtjänst, tillstånd eller utredning gällande färdtjänst får inte lämnas ut utan prövning. Detta regleras i 29 kap 6 § OSL 2009:400.

Bestämmelserna medger dock att nödvändiga uppgifter får lämnas till beställningscentral för transporter eller trafikutövare för att själva transporten ska kunna genomföras. Skälen till varför tillståndsinnehavaren har tillstånd får dock inte lämnas ut.

Sekretessen kan efterges av den som omfattas av den. I sådana fall bör skriftlig fullmakt inhämtas från den som skyddas av sekretessen.

3.4 Ledsagare

Ledsagare kan beviljas om funktionshindret medför behov av hjälp för att genomföra själva resan och detta inte kan tillgodoses av den service som ges av chauffören. Om en tillståndsinnehavare inte kan genomföra en resa med en ledsagare kan tillstånd för ytterligare en ledsagare beviljas.

Behov av hjälp endast på resmålet berättigar inte till ledsagare.

Ledsagaren ska vara minst 13 år gammal och får inte själv vara färdtjänstberättigad. Ledsagaren ska kunna tillgodose de behov tillståndsinnehavaren har för att kunna genomföra resan.

Ledsagaren åker från och till samma adress som den färdtjänstberättigade.

Tillstånd till ledsagare för den färdtjänstberättigade innebär ingen skyldighet för kommunen att tillhandahålla person för ledsagning.

Barn som har färdtjänstillstånd får inte resa utan vuxens sällskap till den dag barnet fyller 8 år. Det gäller för hela resan. Den medföljande personen stiger på och kliver av på samma ställe som det färdtjänstberättigade barnet och åker med barnet utan kostnad.

3.5 Medresenär

Färdtjänstberättigade utan beslut om ledsagare får ta med sig en medresenär på resan utan särskild prövning. Medresenären erlägger egenavgift för fritidsresor för aktuell åldersnivå och reserelation.

Vid beställning av färdtjänstresa ska den färdtjänstberättigade ange om medresenär ska medfölja.

Medresenären åker från och till samma adress som den färdtjänstberättigade. Medresenär får endast medfölja vid fritidsresor, inte vid resor till/från arbete, dagverksamhet eller daglig verksamhet.

3.5.1 Medföljande barn

Färdtjänstberättigad har rätt att avgiftsfritt ta med sig maximalt två barn under sju år. Om barnet är sju år eller äldre eller om fler barn medföljer ska egenavgift för barn erläggas.

Tillståndsinnehavaren får inte ta med fler personer än att samtliga ryms i ett fordon.

3.6 Överklagande

Alla beslut av tillståndsgivaren får överklagas hos förvaltningsdomstol om beslutet går den sökande emot.

3.7 Återkallelse av tillstånd

Ett färdtjänstillstånd kan återkallas om förutsättningarna inte längre finns eller om tillståndsinnehavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter som finns för färdtjänsten.

Återkallelse av färdtjänstillstånd får ej delegeras. Beslut om återkallelse av färdtjänstillstånd ska tas i ansvarig nämnd, i Skellefteå kommun är detta socialnämnden.

Beslut om återkallelse är överklagbart.

4 Tillståndets omfattning

Tillståndet kan i skälig omfattning förenas med föreskrifter om:

- Vilket färd sätt som får användas
- Inom vilket område resor får göras
- Hur många resor tillståndet omfattar

Om det finns särskilda skäl kan tillståndet förenas med ytterligare villkor.

4.1 Samordning av resor och geografiska begränsningar

Färdtjänsten kan endast nyttjas inom Skellefteå kommun.

Färdtjänstresor ska planeras och samordnas så att de blir effektiva och därför kan färdtjänsten komma både 30 minuter senare eller 60 minuter tidigare än önskat. Detta anges då i samband med beställningen av resan.

Färdtjänst bör beställas minst en timme innan planerad avfärd för att samordning av resan ska kunna ske.

4.1.1 Serviceresor

Undantag från färdtjänstområdet kan ske om den färdtjänstberättigade bor i utkanten av kommunen och närmaste serviceort ligger i en annan kommun. I sådant fall är så kallade serviceresor tillåtna inom ramen för färdtjänst.

Med serviceresor avses resor för att ta del av nödvändig samhällsservice. Exempel på nödvändig samhällsservice är ärenden till optiker, apotek, post, bank, arbetsförmedling, matvaruaffär.

För övriga resor till andra kommuner hänvisas den sökande till att göra en ansökan om riksfärdtjänst.

4.2 Giltighetstid

Ett färdtjänstillstånd kan beviljas för viss tid eller tillsvidare.

Tillstånd kan vid prövning beviljas endast för vinterhalvår. Vinterhalvåret är mellan perioden 1 oktober till 30 april.

Om färdtjänstillståndet är tidsbegränsat är det den enskildes ansvar att ansöka om förnyat tillstånd i god tid.

4.3 Färd sätt

Samordning av färdtjänstresor sker regelmässigt där det är möjligt. Resenären kan därmed få samåka hela eller delar av sträckan.

Tillstånd för ensamåkning kan i speciella fall beviljas med hänsyn till den sökandes funktionsnedsättning. Dessa färdtjänstillstånd, som ger den resande rätt att undantas från samplanerade resor, beviljas restriktivt och kan medges för den som inte ens kan genomföra en färdtjänstresa med ledsagare eller särskild placering i fordonet.

Den som inte kan förflytta sig in i en personbil, inte ens med hjälp av annan person, och därmed inte kan genomföra en resa med färdtjänst på annat sätt än sittande i sin rullstol eller liggande kan beviljas specialfordon. Rullstolen ska vara godkänd att använda under färd enligt rullstolens bruksanvisning, samt att resenären följer rullstolstillverkarens rekommendationer om hur rullstolen ska vara utrustad under transport. Den som kan genomföra själva resan i en personbil har i normalfallet inte rätt till specialfordon.

Hjälpmedel som ska användas på resmålet, men som inte behövs för att genomföra själva resan, berättigar inte till specialfordon.

4.3.1 Liggande transport

Den som endast kan genomföra en resa liggandes kan få ett tillstånd till färdtjänst som medger liggande transport.

4.3.2 Eldrivet förflyttningshjälpmedel

Personer som är beviljade färdtjänst i personbil av har, efter godkänt inlämnat intyg, möjlighet att ta med personligt förskrivet eldrivet förflyttningshjälpmedel under resan. Det förskrivna förflyttningshjälpmedlet som avses är eldriven rullstol med styrstång samt manuell rullstol med drivaggregat.

Intyg som styrker att den sökande har ett sådant hjälpmedel ska inkomma till enheten avgifter och färdtjänst. Intyget ska vara utfärdat av arbetsterapeut vid den verksamhet som förskrivit hjälpmedlet.

Hjälpmedlet transporteras som gods och resenär ska sitta i bilsätet under färd då det är det säkraste sättet att resa. Färdtjänstföraren kör inte resenärers eldrivna hjälpmedel in i eller ut ur fordonet av säkerhetsskäl.

4.4 Färdtjänstens servicenivå

Om behov föreligger ska föraren hjälpa till vid i- och urstigning samt hjälpa till vid i- och urlastning av bagage och hjälpmedel samt hjälpa till med säkerhetsbälte.

Om behov föreligger ska den resande få hjälp från hämtningsadressen, lägenhetsdörr eller liknande till fordonet och från fordonet till avlämningsadress, port/entrédörr.

Om resenär inte infinner sig på avtalad tid för hämtning ska denne eftersökas.

Chauffören ska vid behov se till att resenären går in på rätt adress och vid behov se till att någon tar emot resenären.

5 Arbetsresor

För personer som är beviljade färdtjänst och regelbundet reser till ett förvärsarbete eller en utbildning som ger rätt till statligt stöd enligt studiestödsförordningen (2000:655) med en fast angiven målpunkt kan arbetsresor beviljas. Såväl heltids- som deltidsarbetande samt heltids- eller deltidsstuderande kan beviljas arbetsresor.

Med arbetsresor avses färdtjänstresor med reducerad egenavgift för färdtjänst. Arbetsresor medges inte utanför färdtjänstområdet, Skellefteå kommun.

Arbetsresor beviljas med maximalt en tur- och returresa per dag, mellan folkbokföringsadressen och arbetsplatsen. Särskild prövning kan medge fler än två resor per dag. Anledning till detta kan vara exempelvis delad tur. Resor som sker under arbetstid i tjänst betraktas inte som arbetsresor.

Intyg som styrker att den sökande arbetar eller studerar ska skickas till Avgifter och färdtjänst av den färdtjänstberättigade. Vid förvärsarbete ska nytt intyg skickas in varje år, vid studier ska intyg skickas in terminsvis.

Det är den enskildes ansvar att inkomma med intyg som styrker förvärvsarbete eller studier.

6 Omsorgsresor

Med omsorgsresor avses här resor för färdtjänstberättigad med insats enligt LSS till och från daglig verksamhet samt resor för färdtjänstberättigad med insats enligt SoL till och från dagverksamhet. Omsorgsresor medges med maximalt en tur- och returresa per dag, mellan folkbokföringsadressen och verksamheten.

För personer som vistas halva tiden på korttidsboende kan omsorgsresa medges från två bostadsadresser.

7 Framkomlighet och föreskrifter

Resenären hämtas och lämnas på en plats som är tillgänglig för färdtjänsten. Med detta menas att färdtjänsten inte kan ansvara för att till exempel forcera olika typer av hinder såsom snövallar, fordon som står så att färdtjänsten ej kommer fram och dylikt. Om resenär ej kommer till avtalad plats på avtalad tid ska denne eftersökas.

Resenären ska respektera de eventuella begränsningar som färdtjänststillståndet omfattar.

8 Övriga villkor

8.1 Bagage

Bagage får medföras i den mängd trafikföretaget medger. Utöver bagage får hjälpmedel som resenären är i behov av för att kunna genomföra själva resan alltid medföras

8.2 Sällskapsdjur

Färdtjänst ska i största möjliga mån samordnas varmed samåkning i stor utsträckning förekommer. Vid färdtjänstresor får sällskapsdjur därmed inte medföras på grund av risk för allergi.

8.3 Assistanshund

Assistanshund får medfölja avgiftsfritt. Om assistanshund ska medfölja ska detta anges vid beställning av resa. Hund ska placeras på ett säkert sätt för såväl hund som passagerare och följa rådande lagstiftning².

² Jordbruksverkets föreskrifter och råd om transport av hundar.

8.4 Trapphjälp

Beslut om trapphjälp kan i vissa fall beviljas för färdtjänstberättigad och då på hemadressen. Beslut om trapphjälp ska i första hand verkställas med hjälp av trappklättrare. Om beslut om trapphjälp kan verkställas avgör utföraren med hänsyn till arbetsmiljö och säkerhet.

Beslut om trapphjälp ska beviljas restriktivt och aldrig tillsvidare eftersom det är förenat med risker för såväl den färdtjänstberättigade som för utförare av tjänsten.

8.5 Uppehåll under resan

Kollektivtrafik kännetecknas av samåkning utan uppehåll, förutom vid hållplatser. Uppehåll medges därför inte heller vid färdtjänstresor. Vid uppehåll räknas fortsatt resa efter uppehållet som en ny resa.

Avsteg kan göras om medicinska skäl föreligger.

8.6 Bomkörning

Om färdtjänstresenär eller dess ombud inte avbokar eller av någon annan anledning inte genomför beställd färdtjänstresa betraktas detta som en bomkörning. Eventuell avgift för bomkörning regleras mellan färdtjänstresenär eller dennes ombud och leverantör.

9 Avgifter

Avgifter regleras i kommunallagen 2 kap. 6 § enligt självkostnadsprincipen, vilket innebär att avgifterna ska vara skäliga, samt i färdtjänstlagen 11 §, och de får inte överstiga den kostnad som kommunen har för att tillhandahålla tjänsten.

Avgifter får inte tas ut utöver det som beslutats av kommunfullmäktige.

9.1 Egenavgifter färdtjänst

Egenavgiften består av en rörlig del som motsvarar Länstrafikens taxa, KF 2007-04-24 § 105, för aktuell sträcka, samt av ett fast påslag.

Det fasta påslaget är 25 kronor per resa, KF 2017-04-25 § 142.

9.2 Resegaranti

Om avresetiden blir mer än 20 minuter försenad utifrån överenskommen tid behöver den resande inte betala någon egenavgift för den aktuella sträckan.

9.3 Egenavgifter arbetsresor

Egenavgift för arbetsresor utgår enligt särskild taxa för arbetsresor.

9.4 Egenavgifter omsorgsresor

9.4.1 Till och från daglig verksamhet

Egenavgift tas ut i enlighet med gällande beslut i kommunfullmäktige.

9.4.2 Till och från dagverksamhet

Egenavgift tas ut i enlighet med gällande beslut i kommunfullmäktige.

9.5 Avgiftsfria resor

Avgiftsfria färdtjänstresor ska planeras och samordnas. Följande färdtjänstresenärer i Skellefteå kommun betalar i dagsläget ingen egenavgift för färdtjänstresor:

- Gymnasieelever med beslut om färdtjänst, när de reser från hemmet eller vårdnadshavares hem till gymnasieskolan och från gymnasieskolan till hemmet. Andra sträckor gäller ordinarie färdtjänsttaxa.
- Barn med beslut om färdtjänst, när de reser från hemmet eller vårdnadshavares hem till förskolan/fritidshemmet och från förskolan/fritidshemmet till hemmet. Andra sträckor gäller ordinarie färdtjänsttaxa.
- Ungdomar med beslut om färdtjänst, när de reser från hemmet eller vårdnadshavares hem till korttidstillsyn och från korttidstillsyn till hemmet. Andra sträckor gäller ordinarie färdtjänsttaxa.

10 Resa vid vistelse i annan kommun (RIAK)

Den som är beviljad färdtjänst och besöker annan kommun kan använda färdtjänst för lokala resor i besökskommunen med maximalt 30 resor per år, så kallade RIAK-resor.

Gällande anslutningsresa i samband med riksfärdtjänstresa medges ytterligare resor, utöver de 30.

Fler än 30 resor, utan ansökan, medges även för elever med färdtjänsttillstånd som studerar vid RH-gymnasium (riksgymnasier för elever med svåra rörelsehinder) i annan kommun. Studerande vid RH-gymnasium har därmed endast möjlighet att nyttja färdtjänst i den kommunen med hjälp av dessa resecheckar.

Taxicheckar hämtas i kundtjänst eller skickas hem till resenären av kundtjänst. Det är resenärens ansvar att kontrollera om taxichecken är möjlig att använda i besökskommunen. Resenären ska betala 20 procent av taxameterpriset i egenavgift, KF 2019-01-29 § 28. I de fall resenären inte erlagt 20 procent av taxameterpriset i anslutning till resan kommer resenären att faktureras egenavgiften av kommunen.

I de fall resenären erlagt hela taxameterpriset i anslutning till resan återbetalar kommunen 80 procent av kostnaden förutsatt att taxicheck/ar och kvitto/n skickas in till Avgifter och färdtjänst.

11 Riksfärdtjänst

Riksfärdtjänst avser resor från en kommun till en annan kommun inom Sverige där folkbokföringskommunen lämnar ersättning för kostnader utöver normala reskostnader för personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. Kraven för att berättigas riksfärdtjänst är högre ställda än för färdtjänst.

Kollektivtrafikens tillgänglighet är under ständig utveckling och detta har medfört ett större serviceutbud i form av ledsagning och individuell service för personer med funktionsnedsättning. Kan en person med funktionsnedsättning resa på egen hand med den hjälp och service som ges, ska denne inte beviljas riksfärdtjänst.

Den som fått ett beslut om riksfärdtjänst ansvarar själv för att beställa resan enligt anvisning av handläggare.

11.1 Rätt till riksfärdtjänsttillstånd

Grundläggande kriterier för tillstånd till riksfärdtjänst är:

- Sökanden ska vara folkbokförd i Skellefteå kommun.
- Sökanden har en funktionsnedsättning som orsakar ett stort och varaktigt funktionshinder som gör att resan för den sökande är särskilt kostsam.
- Sökanden har en funktionsnedsättning som orsakar ett funktionshinder som bedöms varaktigt i minst sex månader. Bedöms funktionshindret endast vara tillfälligt föreligger ingen skyldighet att meddela tillstånd.
- Ändamålet med resan ska vara rekreation eller fritidsverksamhet eller annan enskild angelägenhet.
- Resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun.
- Resan görs med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare, taxi eller ett för ändamålet särskilt anpassat fordon.

11.2 Resor med annan betalare

Tillståndet omfattar inte transporter som bekostas av det allmänna eller resor där organisation, företag eller annan betalningsansvarig finns.

- Sjukresor
- Resor för personer i arbetslivsrelaterad rehabilitering
- Resor för personer folkbokförda i annan kommun
- Resor för asylsökande flyktingar
- Resor i samband med vistelse i kriminalvårdsanstalt
- Resor inom olika verksamheter
- Tjänsteresor
- Övriga resor som bekostas av det allmänna (stat, kommun, landsting)

11.2.1 Verksamhetsresor

Riksfärdtjänst är ämnad för enskilda personers privatresor. När en kommunal verksamhet anordnar en verksamhetsresa i form av en gruppresa medges inte riksfärdtjänst.

Verksamhetsresor bekostas av respektive verksamhet enligt principen att varje verksamhet ska stå för sina egna kostnader, eller av brukarna själva.

11.2.2 Avsaknad av allmänna kommunikationer

Avsaknad av, eller glest utbud av, allmänna kommunikationer är inte skäl för dyrare färdstätt, såsom taxi eller specialfordon, för person som klarar av att resa med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare.

Avsaknad av eller glest utbud av allmänna kommunikationer kan innebära att resan medför övernattnig, detta bekostas då av resenären.

Tillstånd till riksfärdtjänst ska inte beviljas för resa med privatbil, hyrt fordon eller som ersättning till privatperson som transporterar sökanden.

12 Prövning av tillstånd

12.1 Ansökan

För ansökan om riksfärdtjänst gäller samma regler som i punkt 3.1.

12.2 Utredning av tillstånd

Utredning och beslut om individuella tillstånd till riksfärdtjänst sker på delegation från ansvarig nämnd, socialnämnden, av färdtjänsthandläggare. Dokumentationsplikt föreligger enligt 27 § FL 2017:900.

Rätt till riksfärdtjänst utreds och prövas individuellt utifrån de funktionshinder den sökande påverkas av.

Ett intyg från medicinskt legitimerad personal kan efterfrågas som en del i beslutsunderlaget. Intyget i sig berättigar inte till riksfärdtjänst. Det är den sökandes ansvar att inkomma med de handlingar som handläggaren efterfrågar.

Hög ålder är i sig inte ett tillräckligt skäl för att bevilja riksfärdtjänsttillstånd, det är funktionshindret som är avgörande.

Att en person är berättigad till färdtjänst är inget kriterium för att beviljas riksfärdtjänst.

12.2.1 Barn och unga

Vid prövning av riksfärdtjänst för barn gäller samma regler som i punkt 3.2.1.

12.3 Sekretess

Samma regler gäller som i punkt 3.3.

12.4 Ledsagare

Ledsagare kan beviljas om funktionshindret medför behov av hjälp för att genomföra själva resan. Om en tillståndsinnehavare inte kan genomföra en resa med en ledsagare kan tillstånd för ytterligare en ledsagare beviljas.

Behov av hjälp endast på resmålet berättigar inte till ledsagare.

Ledsagaren ska se till att resan blir genomförbar för den med tillstånd för riksfärdtjänst.

Tillstånd till ledsagare för den riksfärdtjänstberättigade innebär ingen skyldighet för enheten avgifter och färdtjänst att tillhandahålla person för ledsagning.

12.5 Medresenär

Medresenär för resa med riksfärdtjänst beviljas inte.

12.6 Överklagande

Alla beslut av tillståndsgivaren får överklagas hos förvaltningsdomstol om det går den sökande emot.

12.7 Återkallelse av tillstånd

Samma regler gäller som i punkt 3.7.

13 Tillståndets omfattning

Ett beslut om riksfärdtjänsttillstånd gäller normalt för en enstaka resa. Tillstånd beviljas inte för resor som redan genomförts.

13.1 Samordning av resa

Om riksfärdtjänst beviljats med taxi eller specialfordon ska resorna i största möjliga mån samordnas. Detta innebär att resenären kan få samåka på hela eller delar av sträckan och att resan kan ta minst lika lång tid som en resa med allmänna kommunikationer. Resan ska dock inte ta avsevärt mycket längre tid än om den skett med allmänna kommunikationer.

13.2 Färdsätt

En resa med riksfärdtjänst kan innefatta flera olika färdsätt. Det är funktionshindrets svårighetsgrad som avgör vilket färdmedel som får användas. Tillstånd ska ges till det alternativ som gör resan möjlig att genomföra för tillståndsinnehavaren och som är minst kostsamt för kommunen.

Utgångspunkt är alltid allmänna kommunikationer.

13.2.1 Liggande transport

Den som endast kan genomföra en resa liggandes kan få ett tillstånd till riksfärdtjänst som medger liggande transport.

14 Framkomlighet och föreskrifter

Vid riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon ska resenären på egen hand ta sig till och från överenskommen plats för att bli upphämtad eller avlämnad. Resenären hämtas och lämnas på en plats som är tillgänglig för entreprenören. Med detta menas att färdtjänsten inte kan ansvara för att till exempel forcera olika typer av hinder såsom snövallar, fordon som står så att färdtjänsten ej kommer fram och dylikt.

Om resenär ej kommer till avtalad plats på avtalad tid ska denne eftersökas.

15 Övriga villkor

15.1 Anpassning av restid

För att samordna resor med taxi och specialfordon behöver restiden ibland förskjutas. Huvudregeln är att för resor upp till 20 mil kan avresetiden förskjutas inom en halvdag. För längre resor kan avresetiden förskjutas inom en heldag.

För resor med flyg och tåg gäller den avresetid som har det lägsta biljettpriset. Vill resenären resa annan tid får denne själv stå för merkostnaden för sig själv och ledsagaren.

15.2 Bagage

Bagage får medföras i den mängd respektive trafikföretag medger. Utöver bagage får hjälpmedel som resenären är i behov av för att kunna genomföra själva resan, det vill säga tiden i fordonet/fordonen, alltid medföras.

15.3 Sällskapsdjur

Vid riksfärdtjänstresor med taxi och specialfordon gäller samma regler som i punkt 8.2.

I övrigt gäller trafikföretagens regler.

15.4 Assistanshund

Vid riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon gäller samma regler som i punkt 8.3.

15.5 Trapphjälp

Beslut om trapphjälp kan i vissa fall beviljas vid riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon och då på hemadressen. Om beslutet kan verkställas avgör utföraren med hänsyn till arbetsmiljö och säkerhet. Det är även utföraren som avgör om trappklättrare kan användas.

15.6 Uppehåll under resan

Vid riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon gäller samma regler som i punkt 8.5.

15.7 Bomresa

Om riksfärdtjänstresenär eller dess ombud av någon anledning inte genomför en beviljad och hos utförare bokad riksfärdtjänstresa betraktas detta som en bomresa. Eventuell egenavgift för bomresa regleras mellan resenär eller dennes ombud och leverantör.

Om riksfärdtjänstresenär eller dess ombud inte avbokat eller av någon annan anledning inte genomför beställd riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon betraktas detta som en bomkörning. Eventuell egenavgift för bomkörning regleras mellan resenär eller dennes ombud och leverantör.

16 Kommunal färdtjänst till tågstation

Vid riksfärdtjänstresa med tåg kan den sökande av tillgänglighetsskäl hänvisas att ta kommunal färdtjänst till tågstationen i Bastuträsk, trots att den stationen ligger utanför kommungränsen.

17 Avgifter

Egenavgifter för riksfärdtjänst är beslutade av regeringen. Kommunen ersätter den som fått tillstånd till riksfärdtjänst för överskjutande kostnader.